

A betegről orvosszakmai indokból készült képfelvétel kezelésének rendje SZ 017

Készítette: Dr. Oláh-Bácsi Mariann
folyamatgazda

Dr. Antal Barnabás
egészségügyi adatvédelmi tisztviselő

Átvizsgálta: Dr. Balatoni Ildikó
koordinációs alelnök

Jóváhagyta: Prof. Dr. Szabó Zoltán
elnök

M ó d o s í t á s o k		
Sorszáma	Dátuma	Leírása
1.	2020.02.24.	3.2., 5.3., 5.6. fejezet kiegészítése, melléklet módosítása
2.	2021.10.15.	Teljes körű aktualizálás
3.	2022.06.16.	3.2 és 5.2 fejezet korrekciója
4.	2023.05.19.	3.1., 6. és a 2.sz. melléklet aktualizálása

1. A szabályzat célja

A szabályzat célja, hogy a Debreceni Egyetem Klinikai Központban egészségügyi ellátásban részesülő betegekről orvosszakmai indokból készült képfelvétel kezelése és tárolása a betegjogok, valamint a magánélethez való jog tiszteletben tartásával, illetve a képmás védelmére vonatkozó rendelkezések maradéktalan betartásával történjen.

2. Alkalmazási terület

A szabályzat kizárólag a Debreceni Egyetem Klinikai Központjával egészségügyi szolgálati jogviszonyban, munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyek által az egészségügyi ellátás során, vagy azzal összefüggésben a betegről készített videó-, illetve fényképfelvételre (a továbbiakban: képfelvétel) terjed ki. A szabályzat hatálya ugyanakkor nem terjed ki a képalkotó diagnosztikai eljárással (pl. MR, ultrahang, CT stb.), illetve más, diagnosztikai célból (pl. szemfenékvizsgálat, diagnosztikus laparoszkópia), ilyen eljárással készült képanyagokra (felvételekre).

A szabályzat hatálya kiterjed a Klinikai Központ minden egészségügyi ellátást végző vagy abban részt vevő szervezeti egységre és természetes személyre, valamint minden, az egészségügyi ellátóhálózattal kapcsolatba került természetes személyre, különös tekintettel a szabályzat tárgyát képező képfelvétel elkészítésében, tárolásában, kezelésében közreműködő személyekre.

3. Hivatkozások

3.1. Külső dokumentumok

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 1997. évi XLVII. törvény az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről (Eüak.)
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról
- 2018. évi LIII. törvény a magánélet védelméről
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 Rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (GDPR vagy Általános Adatvédelmi Rendelet)

3.2. Belső dokumentumok

- a) A Debreceni Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata
 - b) A Debreceni Egyetem Belső Adatvédelmi Szabályzata
 - c) A Debreceni Egyetem Egészségügyi Adatkezelési és Adatbiztonsági Szabályzata
- valamint a fentiekben felsoroltak mindenkor érvényes módosításai, újabb kiadásai.

4. Meghatározások

DE Debreceni Egyetem

DE KK Debreceni Egyetem Klinikai Központ

5. A képfelvétel készítésének rendje

5.1. Felelősség

A DE KK elnöke felelős a szabályzatban lefektetett eljárásrend betartatásáért és annak ellenőrzéséért.

A szervezeti egységek vezetői és munkatársai felelősek a jelen szabályzatban foglaltakat megismerni, valamint a szabályzatban rögzített eljárásrendet minden körülmények között betartani.

5.2. A képmás fokozott védelme

Képmás alatt egy adott személy fizikai megjelenését értjük, mely alapján a személy beazonosítható.

A betegről orvosszakmai indokból – az adott beteg ellátásával összefüggésben - készített képfelvétel az egészségügyi dokumentáció részét képezi, erre tekintettel a dokumentum – jellegéből adódóan –, illetve a személyes adatok védelméhez fűződő jogok közül is a képmáshoz, valamint a magánélethez való jog tiszteletben tartása fokozott védelmet igényelnek.

5.3. A képfelvétel készítésének jogalapja

A betegről egészségi állapotának nyomon követhetősége, illetve egyéb orvosszakmai indokok alapján kizárólag abban az esetben készíthető képfelvétel, ha abba a beteg, illetve a helyette nyilatkozni jogosult személy előzetesen kifejezett **írásbeli hozzájárulását adta** (1. számú melléklet – beleegyező nyilatkozat), **amennyiben a felvételen a beteg az arca vagy más egyedi jellegzetessége alapján egyértelműen azonosítható.**

A képfelvétel készítésének jogszabályban rögzített jogalapja a GDPR 6. cikk (1) bekezdés a) pontja, feltétele a GDPR 9. cikk (2) bekezdés a) pontja.

Tekintve, hogy a képfelvétel az egészségügyi dokumentáció részét képezi, annak nyilvántartásának, megőrzésének jogszabályban rögzített jogalapja a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja, vagyis a DE KK közfeladatának végrehajtása, feltétele a GDPR 9. cikk (2) bekezdés h) pontja, a nyilvántartási kötelezettséget előíró jogszabály az Eüak. 28. § (1), a kötelező megőrzési időt előíró jogszabály az Eüak. 30. § (1) bekezdése.

Amennyiben a beteg cselekvőképtelen állapotban van, vagy a belátási képessége hiányzik és nincs helyette nyilatkozattételre jogosult személy vagy az nem lelhető fel, róla kizárólag akkor készülhet képfelvétel, ha az egészségi állapotának nyomon követhetősége érdekében **vagy az egészségügyi ellátás minőségének javításához ez feltétlenül szükséges, vagy sürgős szükségből indokolt.** Ennek tényét és orvosszakmai indokát az egészségügyi dokumentációban rögzíteni kell.

5.4. A képfelvétel készítésének módja

Betegről képfelvételt a fenti indokokból kizárólag a **Debreceni Egyetemmel jogviszonyban álló személy készíthet**, kizárólag a beteget ellátó vagy más szervezeti egység **erre a célra rendelt**, képfelvétel készítésére alkalmas **készülékével**.

Abban a helyiségben, ahol a képfelvétel készül, csak az alábbi személyek tartózkodhatnak:

- a szükséges ellátószemélyzet (kezelőorvos, szagdolgozó, ellátásban egyéb közreműködő),
- egészségügyi szakember-képzés céljából jelen lévők (pl. orvostanhallgató, vagy egészségügyi főiskola, egészségügyi szakiskola vagy egészségügyi szakközépiskola hallgatója, valamint tanulója),
- fogvatartott beteg esetén rendőr vagy a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományú tagja,
- akinek erre a DE KK elnöke vagy az egészségügyi adatvédelmi tisztviselő szakmai-tudományos célból engedélyt adott, kivéve, ha ez ellen a beteg vagy helyette nyilatkozni jogosult kifejezetten tiltakozott,
- a beteg vagy törvényes képviselője, valamint a beteg által írásban felhatalmazott személyek.

5.5. A képfelvételt készítő titoktartási kötelezettsége

Az egészségügyi dolgozót, valamint az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személyt minden, a beteg egészségi állapotával kapcsolatos, valamint az egészségügyi szolgáltatás nyújtása során tudomására jutott adat és egyéb tény vonatkozásában, időbeli korlátozás nélkül titoktartási kötelezettség terhel, függetlenül attól, hogy az adatokat közvetlenül a betegtől, vizsgálata vagy gyógykezelése során, illetve közvetetten az egészségügyi dokumentációból vagy bármely más módon ismerte meg.

A képfelvételt készítők titoktartási nyilatkozatot kötelesek aláírni (2. számú melléklet), melynek

- a DE KK-val egészségügyi szolgálati jogviszonyban, munkaviszonyban vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban állók jelen szabályzat hatályba lépését követő legrövidebb időn belül,
- míg a jelen szabályzat hatályba lépésekor a DE KK-val jogviszonyban nem állók a jogviszony létesítésekor, a kinevezési vagy egyéb okmány, dokumentum aláírásával egyidejűleg

kötelesek eleget tenni.

5.6. A képfelvétel és az adathordozó tárolása

A betegről orvosszakmai indokból készült képfelvétel és adathordozó tárolásának módjára ugyanolyan adatbiztonsági és adatvédelmi követelmények vonatkoznak, mint az egészségügyi dokumentáció tárolására, nyilvántartására.

A képfelvétel készítését és az egészségügyi dokumentációhoz csatolását követően **az adathordozó készülék a felvételt készítő szervezeti egységnél helyben szokásos módon elzárva tartandó**. Az adathordozó kezelésében csak a DE KK-val munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló dolgozó vehet részt.

A kinyomtatott képfelvételt a beteg papír alapú egészségügyi dokumentációjához kell csatolni és azt előfordulási helyein el kell zárni, vagy folyamatos felügyelet alatt kell tartani.

Az elektronikusan rögzített képfelvételt a készítésre és/vagy tárolásra szolgáló adathordozóról a lehető legrövidebb időn belül át kell helyezni a megfelelő védelemmel (jelszóval/vírusirtóval) ellátott helyi számítógépre/szerverre azzal, hogy az áthelyezést követően a készítésre/tárolásra szolgáló adathordozóról a képfelvételt véglegesen törölni kell. Az áthelyezett képfelvételt tartalmazó fájl, illetve könyvtár neve – a képfelvétel azonosíthatósága érdekében – a beteg nevét vagy más, a DE KK által egyébként kezelt azonosító adatát tartalmazhatja, azzal, hogy az elnevezéskor – az adattakarékosság elvének megfelelően és amennyiben egyébként nem indokolt – maximum két azonosító adat használható.

A képfelvétel arra jogosult által történő megismerésére vagy másolatkérésre az egészségügyi dokumentáció megismerésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Tilos a tárolt képfelvételen magán- vagy bármely más, nem orvosszakmai célból adatkezelési műveletet végezni (pl. másolni, megváltoztatni, felhasználni, terjeszteni vagy egyéb módon illetéktelen harmadik személy(ek) részére hozzáférhetővé tenni).

5.7. Tudományos és oktatási célból készített képfelvétel

Közoktatás, felsőoktatás és szakképzés céljából előzetes **tájékoztatás és írásbeli hozzájárulás** alapján az egyes szervezeti egységeknek lehetősége van arra, hogy a betegről fenti célból képfelvételt készítsenek (1. számú melléklet).

Képfelvételek tudományos, illetve oktatási célból kizárólag **személyazonosításra alkalmatlan (anonimizált) módon** készülhetnek, ezen felvételek nem képezik a beteg egészségügyi dokumentációjának részét.

Az anonimizálás során törekedni kell arra, hogy egyrészt a fájl metaadatai, másrészt a felvételen akár a szem, akár az arc egyéb részeinek kitakarásával a **személyazonosítás lehetetlenné váljon**, a képfelvétel csak ekkor használható fel. Amennyiben a beteg a fájl alapján és/vagy a képfelvételen mindezek ellenére beazonosítható, a képfelvétel felhasználása tilos.

6. A képmáshoz való jog megsértésének jogkövetkezményei

Akiről hozzájárulása nélkül képmás, illetve hangfelvétel készül, a készítésről történt tudomásszerzéstől, valamint akiről a hozzájárulásával vagy hozzájárulása nélkül készült képmás, illetve hangfelvétel a hozzájárulása nélkül kerül felhasználásra, a felhasználásról történt **tudomásszerzéstől számított harminc napon belül írásban - napokban megadott határidővel - kérheti** a készítőtől, illetve a felhasználótól

- a) a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- b) a jogsértés abbahagyását, és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
- c) azt, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt, és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot,

d) a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását és a jogsértéssel előállított dolog megsemmisítését vagy jogsértő mivoltától való megfosztását.

e) azt, hogy a jogsértő vagy jogutódja a jogsértéssel elért vagyoni előnyt engedje át javára a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint.

A fentiek felül a képmáshoz való jog sérelme esetén a Polgári Törvénykönyv szabályai szerint **sérelemdíjat** követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért.

A sérelem orvoslása iránti kérelemben meg kell jelölni a sérelmezett képmást, felhasználás esetén a felhasználás idejét és módját, a tudomásszerzés időpontját, valamint a jogsértőtől követelt szankciót. A képmás készítésének, illetve felhasználásának időpontjától számított három hónap eltelte után a sérelem orvoslása iránti kérelem előterjesztésének nincs helye.

Amennyiben a beteg vagy a helyette eljárni jogosult a képfelvétel készítése vagy egyéb kezelése vonatkozásában jogellenességet vagy annak veszélyét tapasztalja, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz fordulhat, ahol bejelentéssel vizsgálatot kezdeményezhet arra hivatkozással, hogy személyes adatok kezeléséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatban jogsérelem következett be, vagy annak közvetlen veszélye áll fenn.

A képfelvétel hozzájárulás nélkül történő elkészítésére, illetve jogosulatlan felhasználására vonatkozó további szabályokat a Polgári Törvénykönyv és a Polgári Perrendtartás tartalmazza.

7. Hivatkozott formanyomtatványok

F 0345.C	Beleegyező nyilatkozat fényképfelvétel és/vagy orvosi beavatkozáshoz kapcsolódó videófelvétel készítéséhez (1. sz. melléklet)
F 0346.C	Titoktartási nyilatkozat képfelvétel készítésében közreműködő személy részére (2. sz. melléklet)

1. számú melléklet

Beleegyező nyilatkozat fényképfelvétel és/vagy orvosi beavatkozáshoz kapcsolódó videófelvétel készítéséhez

Alulírott (születési idő és hely:
.....; anyja neve:;
TAJ-szám:) hozzájárulok ahhoz, hogy

- i. rólam, illetve a rajtam megjelent tünetekről, továbbá betegségemről/állapotomról, az egészségi állapotom nyomon követhetősége érdekében, kizárólag orvosszakmai indokból, **fényképfelvétel** készüljön

IGEN ☐

NEM ☐

- ii. rólam, illetőleg a tüneteim, betegsége/állapotom okán szükségessé vált beavatkozásról, az egészségi állapotom nyomon követhetősége, valamint a beavatkozás orvosszakmai szempontok szerinti kiértékelése érdekében, kizárólag orvosszakmai indokból, **videófelvétel** készüljön

IGEN ☐

NEM ☐

- iii. a rólam készült fénykép- és/vagy videófelveteleket személyazonosításra alkalmatlan módon, **tudományos és oktatási célra felhasználják**

IGEN ☐

NEM ☐

Tudomásul veszem, hogy jelen beleegyező nyilatkozat hatálya ugyanakkor nem terjed ki a képalkotó diagnosztikai (pl. MR, ultrahang, CT stb.), illetve más, diagnosztikai célból (pl. szemfenékvizsgálat, diagnosztikus laparoszkópia), ilyen eljárással készült vizsgálati képanyagokra (felvételekre).

Nyilatkozom, hogy a fenti hozzájárulásomat az **Adatkezelési Tájékoztató** elolvasását követően alapos megfontolás után, a tájékoztatás megértését követően, minden kényszerből mentesen adom.

Debrecen, 20... (év) (hó) (nap)

.....

Beteg (közeli hozzátartozó, törvényes képviselő) aláírása

.....

Kezelőorvos aláírása

ADATKEZELÉSI TÁJÉKOZTATÓ

(betegről orvosszakmai indokból készült képfelvétel kezelése vonatkozásában)

A Debreceni Egyetem Klinikai Központ fokozottan **ügyel a személyes adatok védelmére**, a kötelező jogi rendelkezések, így különösen a **GDPR betartására**, és ezzel egyidejűleg a **biztonságos és tisztességes adatkezelésre**.

Név: Debreceni Egyetem Klinikai Központ (DE KK) Székhely: 4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 98. Az adatkezelő képviselője: Postacím: 4002 Debrecen Pf. 400 E-mail cím: dekk.elnok@unideb.hu Telefonszám: +36 52 411 717 (automata), +36 52 411 600	
Adatvédelmi tisztviselő elérhetősége:	E-mail cím: egeszsegugyi.tisztviselo@unideb.hu ;
Adatkezelés célja:	A képfelvétel felhasználása elsősorban az Ön gyógykezelése (pl. gyógyulási folyamat követése), és – az Ön hozzájárulása esetén – tudományos kutatás végzése céljából szükséges számunkra.
Adatkezelés jogalapja:	A képfelvétel felhasználásának jogszerűségét az Ön hozzájárulása adja , amit egészen addig visszavonhat , amíg a képfelvételt az egészségügyi dokumentáció részeként el nem kezdjük kezelni (attól az időponttól kezdve ugyanis közfeladatunk ellátása okán kezeljük). Amennyiben orvosszakmai indokból – pl. sürgős szükség – miatt készül felvétel, úgy az adatkezelés ugyancsak a közfeladatunk ellátása érdekében szükséges.
Személyes adatok köre:	Képfelvétel, amely az Ön testét vagy valamely testrészét ábrázolja , adott esetben (pl. videófelvétel készítése) az Ön hangja .
Címzettek:	Illetéktelen személyek részére semmilyen körülmények között nem tesszük hozzáférhetővé a képfelvételt ; amennyiben adatfeldolgozót veszünk igénybe (pl. informatikus), erre előzetesen felhívjuk az Ön figyelmét
Külföldi adattovábbítás:	A képfelvételt fő szabály szerint nem továbbítjuk külföldre , de amennyiben Ön hozzájárult ahhoz, hogy azt tudományos kutatás céljából felhasználjuk, úgy erre lehetőségünk van , ilyenkor azonban ez minden esetben úgy történik, hogy Ön a képfelvételen nem felismerhető, azonosítható .
Adattárolás ideje:	Hozzájárulásának visszavonása esetén a képfelvételt töröljük , kivéve, ha azt már az egészségügyi dokumentáció részeként kezeljük , ekkor 30 évig őrizzük .

Az ön jogai az adatkezelést illetően:	Ön jogosult arra, hogy előzetesen tájékoztassuk az adatkezeléssel kapcsolatosan, kérheti , hogy hozzáférést biztosítsunk az adatkezelési műveletek megismeréséhez, kérheti az adatok helyesbítését, törlését vagy kezelésének korlátozását , és adott esetben tiltako zhat az adatok kezelése ellen, valamint adathordozhatósághoz való joga is van.
Igénybe vehető jogorvoslatok:	Amennyiben az Ön megítélése szerint a DE KK adatkezelése nem jogszerű, úgy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (e-mail cím: ugyfelszolgalat@naih.hu) eljárását kezdeményezheti, illetve bíró sághoz fordulhat.
Adatok forrása:	A képfelvételt közvetlenül Öntől szerezzük , amikor lefényképezzük vagy videóra vesszük.
Automatizált döntéshozatal:	Nem alkalmazunk ilyet, emberi beavatkozás nélkül nem hozunk döntéseket a képfelvételről.
Adatbiztonsági intézkedések,	A képfelvétel kezelése, tárolása során – ahogyan minden további, a DE KK által kezelt egészségügyi adat esetén –, a legmagasabb szintű védelmet élvező különleges adatokat megillető módon, biztosítjuk a képfelvétel fokozott védelmét. Zárható szekrényeket és irodákat használunk, illetve felügyelet alatt tartjuk a papíralapú dokumentumokat, valamint jelszóval védett informatikai eszközöket használunk, a hozzáféréseket szabályozzuk, a tevékenység naplózott, visszakereshető.
Kockázatok:	Természetesen adódhatnak kockázatok – pl. adathordozó ellopása, jogosulatlan betekintés stb. –, de ezek elkerülése érdekében a biztonsági intézkedéseket következetesen betartjuk/betartatjuk.
Incidenskezelés:	A biztonság sérülését jelenti , ekkor mi az incidens súlyosságától függően megtesszük a kötelező intézkedéseket , ha szükséges, értesítjük a hatóságot és Önt is.

2. számú melléklet

Titoktartási nyilatkozat képfelvétel készítésében közreműködő személy részére

Alulírott (születési idő és hely:; anyja neve:),
mint a Debreceni Egyetem Klinikai Központtal egészségügyi szolgálati jogviszonyban/munkaviszonyban/egyéb jogviszonyban álló személy, az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C törvény, a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, valamint az Általános Adatvédelmi Rendeletben meghatározottak figyelembe vételével, **tudomásul veszem**, hogy jelen nyilatkozatban vállalt titoktartási kötelezettségem jogviszonyom megszűnését követően is fennáll, időbeli korlátozás nélkül.

Jelen nyilatkozat aláírásával kötelezettséget vállalok arra, hogy **bárminemű, a beteg egészségi állapotával összefüggő vagy más jellegű egészségügyi és személyes adatát – különös tekintettel az általam készített és/vagy kezelt képi dokumentációra – bizalmasan kezelem, ezen adatokat nyilvánosságra nem hozom, illetéktelen harmadik személlyel nem osztom meg, illetve ilyen személynek nem adom át**, és mindent megteszek azért, hogy ezen adatok titkosságát megőrizzem.

Tudomásul veszem továbbá, hogy a titoktartási kötelezettség megszegése súlyos fegyelmi vétségnek minősül, melynek következtében alkalmazhatóvá válnak velem szemben a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényben foglaltak, valamint a Polgári Törvénykönyv sérelemdíjra, illetve a Büntető törvénykönyv „Az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekmények” fejezetében foglalt jogkövetkezmények.

Debrecen, 20____ (év), _____ (hónap) _____ (nap)

Munkavállaló/Megbízott

F 0346/2.C